

WIARUS POLSKI.

Wychodzi na wtorek, czwartek i sobotę z dodatkiem religijnym p. t.: „Nauka Katolicka“ i z dodatkiem humorystyczno-satyrycznym p. t.: „Zwierciadło.“ Przedpłata kwartalna na pocztę i u listowych wynosi 1 mr. 50 fen., a z odnośnieniem do domu 1 mr. 75 fen. „Wiarus Polski“ zapisany jest w cenniku pocztowym pod literą T. nr. 106. — W księgarni w Bochum 1 mr. 25 f. a z odnośnieniem do domu 1 mr. 75 fen.

MÓDL SIĘ I PRACUJ!

Za inseraty płaci się za miejsce rządka drobnego druku 15 fen., a za ogłoszenia zamieszczone przed inseratami 40 fen. Kto często ogłasza otrzyma odpowiedni opust czyli rabat. Za tłumaczenie z obcych języków na polski nie się nie płaci. Listy do Redakcyi, Drukarni i Księgarni należy opłacić i podać w nich dokładny adres piszącego. Rękopisów się nie zwraca. Nazwisk korespondentów bez ich upoważnienia nie wskazuje się.

Nr. 74.

Bochum, sobota, 26 czerwca 1897.

Rok 7.

Redakcyja, Drukarnia i Księgarnia znajduje się przy Maltheserstrasse 17a na dole. — Adres: Wiarus Polski, Bochum.

Rodzice polsey! Uczcie dzieci swe mówić, czytać i pisać po polsku! Nie jest Polakiem, kto potomstwu swemu zniemezy się pozwoli!

Zaproszenie do przedpłaty!

Rodacy! popierajcie „Wiarusa Polskiego“

wołamy zwykle przy końcu kwartału. Nawoływanie to jest konieczne potrzebne, albowiem Rodacy na obczyźnie jeszcze nie dosyć czytają gazet. Są chwalebne wyjątki, są tacy, którzy dwie i trzy gazety abonują, ale iluż takich jest na obczyźnie Polaków, którzy nawet na zapisanie „Wiarusa Polskiego“ zdobyć nie mogą? Skutki takiej obojętności, takiego strońienia od źródeł oświaty, jakimi są gazety polskie, są widoczne na każdym kroku. Wobec tego gorliwszych Rodaków zadaniem jest, aby oziębłych i obojętnych braci zachęcać do zapisywania gazet polskich, a szczególnie „Wiarusa Polskiego“, gdyż to dla każdego jasnym być musi, iż gdyby wszyscy Polacy na obczyźnie czytali „Wiarusa Polskiego“ wtedy poznawszy swe prawa i obowiązki, zagrzawszy ducha religijnego i narodowego, nie patrzeliby tak obojętnym okiem na to, co się w około nich dzieje.

Człowiek nie czytający pisma polskiego, nie wie nietylko, co się na szerokim świecie, ale nawet tego, co się w jego najbliższym dzieje sąsiedztwie. Człowiek taki jest osamotniony, chwiejny w postanowieniach, nie posiada żadnego doświadczenia, to też nie dziw, że takich byle kto może w pole wyprowadzić i głowę im zawrócić. Jeżeli jednak dla naszych Rodaków w kraju czytanie gazet polskich nie odzowną jest koniecznością, jeżeli ostać się chcą w obec grożącego im ze wszelkich stron niebezpieczeństwa, to o ileż konieczniejsza jest to dla Polaków na obczyźnie, gdzie nie mają dostatecznej opieki duchownej w języku ojczystym, gdzie ciągle stykać się muszą z ludźmi zepsutymi, z ludźmi innej wiary i języka, gdzie wskutek tego wiara ich i narodowość na tak poważne narażone są niebezpieczeństwa? Komu więc dobro sprawy ojczystej leży na sercu, ten niech nie tylko sam zapisze sobie na zbliżający się trzeci kwartał „Wiarusa Polskiego“, lecz niech też pozyskać się stara dla naszego pisma nowych czytelników, a przysłuży się tem należycie dobrej sprawie.

„Wiarus Polski“

wraz dodatkiem religijnym „Nauką Katolicką“ redagowaną przez ks. prob. dr. Lissa z Rumiana i „Zwierciadłem“ kosztuje na cały trzeci kwartał tj. na lipiec, sierpień i wrzesień tylko 1 mr. 50 fen.

a z odnośnieniem do domu 25 fen. więcej.

Upraszamy Szan. naszych Czytelników, aby nietylko sami pozostali nam wiernymi i spiesznie zapisali sobie „Wiarusa Polskiego“ na III kwartał, ale aby dolożyli też starań, na celu zjednania nam licznych nowych abonentów.

Rodacy, którzy pragną posyłać „Wiarusa Polskiego“ rodzicom lub krewnym do Polski, niech zechcą nadesłać do ekspedycyi pisma

naszego 1,50 mr. i dokładny adres, a gazeta pocztę zostanie przekazana.

Polacy na obczyźnie.

Zakaz brania udziału w procesyi z chorągwią.

W uroczystość Bożego Ciała, odbyła się w Steele przy Essen, jak corocznie, uroczysta procesya. W sąsiedniej wiosce Horst n. Ruhrą istnieje lat już przeszło dziesięć katolicko-polskie Towarzystwo św. Piotra, którego członkowie, jako przywiązani do wiary Ojców katolicey, ze swą chorągwią rok rocznie — brali udział w procesyi Bożego Ciała w Steele. Dotąd nikomu na myśl nie przyszło, aby towarzystwu w tem przeszkadzać, ale latoś stało się inaczej. W środę bowiem wieczorem przyszedł do prezesa urzędnik policyjny i oświadczył, że towarzystwu nie wolno brać udziału w procesyi Bożego Ciała z chorągwią, oznakami i czapkami. Gdy przewodniczący udał się do komisarza, otrzymał w odpowiedzi, że nakaz taki otrzymał od wyższej władzy. W obec tego zatelegrafowano do radcy ziemiańskiego w Hattingen, który nazajutrz rano przysłał następującą telegraficzną odpowiedź: „Hattingen 17. VI. 97.

Kulski, Freisenbruch bei Steele.

Theilnahme an Procession ohne Fahnen und Abzeichen gestattet. Landrath.“

Po polsku znaczy to: „Udział w procesyi bez chorągwi i odznaków dozwolony.

Radzca ziemiański.“

A niech to teraz kto twierdzi, że kulturkampf już zupełnie zniesiony. Gdyby tak było to zakaz policyi jak powyższy, nie byłby możliwy. Trzeba powiedzieć, że urzędnik, wydający taki zakaz spisał się nie tego. Gdyby cesarz Wilhelm o jego czynie się dowiedział z pewnością udzielił by mu surową nagana. Cesarz przecież pragnie, aby „ludowi zachowaną została religia“, aby „ludy strzegły swe najświętsze dobra“. Jeżeli jednak ma się to stać, to ludowi powinno być wolno wyznawać swobodnie swą wiarę, to nie należy ludu takimi bezpodstawnymi rozporządzeniami drażnić i oburzać.

Socjaliści żyją głównie niezadowoleniem ludu, to też w różny sposób niezadowolenie wywołują, a istniejące podtrzymują i podsycają. Pan „landrat“, swym zakazem lichy się więc przysłużył państwu, bo wiedzieć powinien, że takie drażnienie ludu i bezpodstawne, bezprawne uszczuplanie jego praw, to woda silna na młyn zwolenników przewrotu.

Pan radzca nie miał też do takiego zakazu najmniejszego prawa, bo to rzecz władzy duchownej rozstrzygać, kto ma brać udział z chorągwią w procesyi, a kto nie. Spodziewamy się też, że arcybiskupia władza duchowna w Kolonii postara się o to na właściwym miejscu, że pana „landrata“ pouczą, iż w nieswoje miesza się sprawy.

Polacy, pokrzywdzeni w swych prawach nie myślą też sprawy tej puścić płazem, tylko dochodzić będą przysługujących sobie praw.

W końcu nadmieniamy, iż Steele i Horst nad Ruhrą należą do dycezyi kolońskiej, ale Steele do prowincyi nadreńskiej, a Horst do Westfalii. Procesya zaś odbywa się częścią na obszarze Steele, a częścią na obszarze Horst nad Ruhrą.

Policya bochumska

nadesłała zarządom tutejszych polskich towarzystw pismo, brzmiące w tłumaczeniu jak następuje:

„Zarządowi zwracamy uwagę, że podług przepisów prawa o stowarzyszeniach z dnia 11 marca r. 1850, w zebraniach i publicznych pochodach — z wyjątkiem urzędników policyjnych — nikt z bronią nie może brać udziału. Zakaz ten odnosi się także do osób towarzyszących z bronią chorągwi towarzyskiej.

Pozwolenie na odbycie pochodów publicznych udzielone zostanie w przyszłości tylko pod tym warunkiem, że uczestnicy żadnej nie będą nosili broni.

Zarząd policyi miejskiej.

Nadburmistrz

podp. Hahn.“

Czy zakaz podobny otrzymały wszystkie towarzystwa bochumskie, a więc także niemieckie, tego nie wiemy.

Bochum. W przeszłą niedzielę o godz. 8-mej z rana, poświęcił ks. proboszcz Schilp w kościele św. Józefa chorągiew założonego niedawno w Bochum Bractwa Różańcowego Polek. Chorągiew sprowadzoną została ze znanego ogólnie zakładu pana Szpetkowskiego w Poznaniu i podoba się powszechnie, tak ze względu na przystępną cenę, jak i ze względu na wykonanie. Na jednej stronie mieści się obraz Serca Pana Jezusa, a na drugiej Matki Boskiej Różańcowej, w około którego jest napis: Bractwo Różańca św. Polek w Bochum, założone w roku 1897.

Przy uroczystym akcie poświęcenia asystowały chorągwie obu tutejszych polskich towarzystw. Polki, należące do Bractwa, zebrały się niemal wszystkie. Daj Boże, aby Bractwo pomyślnie się rozwijając, jak najwięcej dobrego zdziałać potrafiło.

Röhlinghausen. Niedawno temu wracali członkowie tutejszego Tow. św. Wojciecha z uroczystości poświęcenia chorągwi jednego z sąsiednich towarzystw. W drodze przyszedł do nich policyant czy żandarm i zabral pałasze asystentom chorągwi. Postąpienie stróża bezpieczeństwa publicznego uważać należy za niesłuszne, gdyż ci ludzie nie dali policyi żadnego powodu do publicznego nagabywania, albowiem wracali spokojnie zupełnie do domu. Policyant czy tam żandarm, — jeżeli istnieje tamże dla asystentów chorągwi zakaz noszenia pałaszy, winien był zapisać sobie nazwiska winnych, i pociągnąć ich następnie do odpowiedzialności a nie zabierać im pałaszy.

Opieka duchowna. Redagowany przez pastora Aleksego, który dawniej mieszkał w Bochum, a obecnie w Olsztynku na Mazurach, „Polski przyjaciel rodziny“, wspomniawszy, że katolicy Polacy w Bruchu wystali do władzy duchownej petycję o ustanowieniu tamże kapłana, znającego język polski, pisze o opiece duchownej Polaków ewangelików w Westfalii przebywających, jak następuje:

„My ewangelicy mamy w Westfalii 4 księży, władających językiem polskim. Jeden mieszka w Bochum, drugi w Lütgendortmund, trzeci w Gelsenkirchen, czwarty w Braubauerschaft. Wszyscy pochodzą z Mazur. Lecz teraz uczą się niemieckie kandydaci, pochodzący z Westfalii, polskiego języka. Za poleceniem konsystorza królewskiego w Monasterze przybyło dwóch kandydatów do Mazur, aby w Mi-

kołajkach u p. proboszcza Trienkiera nauczyć się polskiego języka.

Jakże wygląda w obec tego opieka duchowna Polaków katolików, daleko liczniej w Westfalii osiadłych?

Kościół polski w Wiedniu. Kolonia polska w Wiedniu jest bardzo liczna. Teskniła ona już oddawna za świątynią, w którejby się rozleźd mogły nabożne nasze pieśni, i wspólnie zanoszone modlitwy. Sprawa szła po grudzie w ministerstwie wyznań i oświaty. Aż dopiero obecnie cesarz Franciszek Józef, jak zawsze okazując narodowości naszej szczególną łaskę, zezwolił na oddanie kościoła przy Rennweg na własność OO. Zmartwychwstańcom. Ojcowie Zmartwychwstańcy wejdą tedy w posiadanie polskiej świątyni z dniem pierwszego sierpnia b. r., — cóż z tego, kiedy ta świątynia nie jest w należyтым stanie. I tak: nowy dach okazuje się niezbędnym jeszcze przed zimą, aby uchronić od zniszczenia mury i sufit, wyposażony w piękne gipsowe sztukaterie. Koszta restauracyjne obliczone są na 10,000 reńskich. Niewątpliwie kolonia polska pospieszy z hojnemi ofiarami, — ale i od ofiar tych nie powinien się usunąć kraj, który ma przecież w stolicy państwa swoich reprezentantów i wielu członków rodzin. Należy się spodziewać, że całe społeczeństwo poprze wezwanie i umożliwi OO. Zmartwychwstańcom jak najszybsze sprawowanie obrządków kapłańskich w godnej polskiego imienia świątyni.

Ziemię polskie.

* Z Prus Zach., Warmii i Mazur.

Dzierżąno, powiat Kartuski. W niedzielę 20 bm. zostało zebranie polskiego towarzystwa rozwiązane z powodu polskich rozpraw.

Nowe. W sobotę spaliła się część lasu (50 mórg) p. Niedlicha w Milewie. Przytykający las miejski i królewski mało ucierpiał, bo tylko na kilku morgach drzewo się spaliło.

Starogard. Pewien uczeń introligatorski psocił się psu przechodzącego gimnazysty. Gdy mu to właściciel psa zakazał, rozgniewany uczeń dobył nabitego rewolweru grożąc, że i psa i gimnazystę zastrzeli. Rzeczywiście pociągnął kilka razy za cyngiel, ale naboje na szczęście nie puścił. Nadbiegły policyjant odebrał młokosowi rewolwer i przekonał się, że był rzeczywiście ostro nabity. Nie ujdzie to chłopakowi bezkarnie.

W Montkach uderzył dnia 17-go bm. po południu o godz. 4-tej piorun w stodołę chałupnika Jems w Jookowie i spalił ją. Opócz stodoły spalił się wóz naładowany sianem, kilka kószek pszczół, 7 fur siana, 2 świni i ciele.

Szczytno. Jak wiadomo, ma tu być budowany kościół katolicki za staraniem ks. beneficjara Tolsdorfa. Pozwolenie od rejencji jednakże do tego czasu jeszcze nie nadeszło, choć już przed trzema miesiącami wnioszek o to stawiono. Materyał do budowy leży na miejscu, czas do budowy największy, a tu ministerium zwleka z udzielaniem pozwolenia. Gorzej się stało w Suczu (Rosenberg). Tam rejencja wprost odmówiła pozwolenia na budowę kościoła katolickiego. Katolicy zmuszeni są się tłoczyć w skromnej kapliczce.

* Z Wiel. Ks. Poznańskiego.

Poznań. Organ hakatystów „Die Ostmark“ pisze w ostatnim numerze z wielkiem zadowoleniem o procesach wytaczanych redaktorom pism polskich i zaznacza, że nowa era w stosunku sądów pruskich do pism naszych rozpoczęła się w roku 1895 procesem o obrazę założycieli spółki hakatystów. W roku tym zasądzono redaktorów polskich za przestępstwa prasowe na 8 miesięcy więzienia i 750 marek kary, a w pierwszych 4 miesiącach roku 1897 na dwa miesiące fortecy, miesiąc więzienia i 3410 marek kary, z czego na samego „Kur. Poznańskiego“ przypada 1100 marek. „Ostmark“ wyraźnie podnosi, że kosztów sądowych nie włączono w te obliczenia. Przestępstwami, za jakie prasa polska ponosiła kary, były przeważnie: „obraza, podawanie w pogardę urzędów państwowych, podburzanie do nienawiści społecznej i do gwałtów“. „Ostmark“ drukowana na początku czerwca stwierdza, że przeciwko redaktorom polskim toczy się jeszcze 20 do 30 procesów.

Rogoźno. Kościelną Dąbrówkę, obejmującą blisko 900 morgów, nabył onegdaj na subhaście rólnik Otton Pech z Cylichowy za 70.791 marek.

Rogoźno. W zeszłą sobotę zniszczył pożar w pobliskiej tu wsi Parkowie 4 gospodarstwa do szczytu. Gospodarzowi Ręce spaliła się stodoła, dwie stajnie, gospodarzowi Dachterze obora i stajnia, gospodarzowi Janowi Zurawskiemu stodoła i dwie obory, gospodarzowi Marcinowi Tomczakowi dom mieszkalny, stajnia i stodoła.

Wągrówiec. Folwark Mała Gola pod Wągrówcem nabył pan Mieczysław Kozłowski od Ryszarda i Emilii Kleinów.

Jutrosin. Zona gospodarza Małka w Grabkowie, jadąc na furze siana, spadła tak nieszczęśliwie na ziemię, że złamała kręgi i umarła na miejscu.

* Ze Ślązka czyli Starej Polski.

Królewska Huta. W kopalni królewskiej w Bahnschacie, spotkało robotnika Marzka nieszczęście. Zarywające się węgle tak go pokaleczyły, że nazajutrz umarł.

Ks. Nowawies pow. sycowski. Znow nam nieubłagana śmierć wydarła ukochanego duszpasterza w osobie śp. ks. Stefana Burka. Jak zmarły był przez swych parafian lubiany, chociaż tylko niedługo tutaj swój urząd sprawował — okazało się przy pogrzebie jego. Ośmiu współbraci zmarłego oraz liczny tłum ludu oddał nieboszczykowi ostatnią przysługę.

Chropaczów. Nasza szkoła popełniła po raz drugi, bo kopalnia „Matylda“ podkopała grunt pod nią. Podparli ją wprawdzie słupami drewnianymi, ale rodzice lękają się posyłać dzieci do szkoły.

Katowice. Widocznie komitet urządzający przyjęcie turnerów niemieckich w zeszłą niedzielę, lubi także czerwony i biały kolor, bo na rynku pełno było chorągiewek o tych kolorach. Słyszałem, że policja w różnych miejscach nie pozwalała wywieszać takich chorągiewek, bo to są podobno szczególnie polskie kolory. Policja katowicka nie kazała w niedzielę zdjąć chorągiewek czerwono-białych. Mimo to Katowice stoją, jak stały, żadnej szkody nie poniosły, piwo wszystkim smakowało i ogólne było zadowolenie. Gdy teraz się przekonano, że czerwono-białe chorągwie szkodliwe nie są, może je znowu będą mogli też inni wywieszać.

Wiadomości ze świata.

Berlin Sesja parlamentu zakończoną zostanie prawdopodobnie w czwartek a najdalej w piątek po załatwieniu się z ustawą rzemieślniczą.

Sejm pruski przyjął na onegdajszym posiedzeniu nowelę do prawa o stowarzyszeniach w tej formie, w jakiej wyszła z pierwszych obrad. Dyskusja była nie długa, lecz bardzo ożywiona a po części gwałtowna.

Rzym. Stosunki dyplomatyczne pomiędzy Watykanem a Rosją przybierają coraz przyjaźniejszy charakter. Ojciec św. przyjmował wczoraj na osobnym posłuchaniu nowego posła rosyjskiego p. Czarykowa. Posłuchanie trwało przeszło pół godziny i odznaczało się wielką serdecznością.

Londyn. Jubileusz królowej Wiktorii angielskiej, zajmuje dziś przeważnie cały świat cywilizowany i odwraca chwilowo uwagę od innych spraw politycznych. Nawet prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w własnoręcznym piśmie złożył sędziwej monarchini hołdy ludu amerykańskiego, sławiąc jej przychylną dla niego i zamięłowanie pokoju.

Zatarg grecko-turecki. Układy pokojowe zakończyć się mają w najbliższą sobotę. Odszkodowanie wojenne ustanowiono na 70 milionów franków. Turcja zgodziła się podobno wycofać swe wojska z Tessalii, zanim jeszcze doprowadzona będzie do końca sprawa uregulowania granicy wojskowej. Sprawa ta oddana będzie osobnej komisji, złożonej z oficerów obu wrogich armii oraz z ich europejskich doradców.

Z Krety. Powstańcy kretańscy zaczęli znow burzyć się. Przygotowują oni napad na fortecę turecką. Statki europejskie już są zaalarmowane. Oczekiwanym jest przyjazd greckich ochotników. Z tego powodu austriackie statki wojenne krążą około wybrzeży.

Z różnych stron.

Bochum. Po kilku dniach nieznosnych upałów spadł w nocy z czwartku na piątek rześisty deszcz połączony z burzą.

Hamme. W przeszłym tygodniu rozbito i okradziono skarbonki w tutejszym kościele katolickim.

Homburch. Okaleczony górnik Dieckhörn umarł wskutek odniesionych ran.

W **Langendreer** istnieje obecnie 99 naróżnorodniejszych towarzystw. Jest to jak na liczbę mieszkańców, wynoszącą 18.000, cokolwiek wiele.

Herne. Robotnik M. napadł w niedzielę wieczorem patrol policyjny z nabitym rewolwerem. Przyłożywszy jednemu z policyjantów rewolwer do piersi, spuścił kurek. Na szczęście strzał nie puścił. Napastnika aresztowano.

Gerthe. Poświęcenie nowego kościoła odbędzie się 11 lipca. Uroczystość rozpocznie się o godz. 10 z rana.

W **Wattenscheid** odbędzie się w uroczystość św. Piotra i Pawła wielkie zebranie niemieckich katolików i to na sali Fichtnera.

Dortmund. 24 bm. został poświęcony kościół św. Elżbiety, przy katolickim domu sierot pobudowany.

Bochum. Wakacje letowe we wiejskim powiecie Bochum trwać będą od 19 lipca do 1 sierpnia. W miastach Witten i Herne nie zostaną pięciodniowe wakacje rozdzielone a rozpoczną się 16 sierpnia.

Luettendortmund. Pięć i pół letnia Walentyna Wojtkowiak zapaliła petroleum znajdujące się we flasce. Nastąpił wybuch, dziecko zostało tak poparzone, że w dwóch godzinach umarło.

Organ hakatystów „Ostmark“ gorszy się, że ktoś w „Geselligerze“ poszukuje do Westfalii sprzedawczki, znającej język polski. — „I tak to“, powiada „Ostmark“, „zagnieździ się już polszczyzna nawet na zachodzie jako język potoczny!“ Okropna rzecz! Właściwie żaden dziennik hakatystyczny nie powinien takich ogłoszeń przyjmować.

W **Koethen** złożył p. Zygmunt Radziwiński egzamin na inżyniera machin z predykatem „summa cum laude“.

Przeszło 30 generałów otrzymało w tym kwartale dymisyę. Wogóle pobiera obecnie w Niemczech emeryturę przeszło 800 generałów.

Ostatnia „Ostmark“ przynosi ciekawe bardzo szczegóły. Nie p. Hansemanna, tylko p. Tiedemanna z Jeziórek raczył przyjmować u siebie księżę Bismarck. Nasz „największy przyjaciel“ błogosławił hakacie i życzył jej wszelkiej pomyślności w pracach narodowych i gospodarczych, a dla wszystkich hakatystów przesłał serdeczne pozdrowienie. — Widać, że serce to dość obszerne, że oprócz takiej nienawiści do nas jeszcze wszystkich hakatystów w sobie zmieścić może.

Statystyka wyznań. Według zestawień berlińskiego synodu było 2 grudnia 1895 w Berlinie: 1426591 protestantów wraz z sekciarzami; 154970 katolików wraz ze starokatolikami(!); 393 prawosławnych, 6630 dysydentów, 86124 żydów i 2596 osób rozmaitych wyznań.

Piorun w kościele. Z Kolbuszowej w Galicyi telegrafują do „Głosu Narodu“ pod datą 18 bm.: Bezpośrednio po wejściu tarnowskiego biskupa ks. Łobosa do tutejszego kościoła i udzieleniu przez niego błogosławieństw uderzył w kościół piorun, i zabił jednego włościanina z Kupna, 6 zaś innych poraził. Najprzew. ks. Biskup Łobos nie poniósł żadnego szwanku.

Od Ekspedycyi.

Do Sodingen. Rodacy, którzy dotąd otrzymywali „Wiar. Polsk.“ od pana Bryńskiego, zechcą na przyszły kwartał zapisać sobie pismo nasze na pocztę, albowiem dłużej w Sodingen agentury nie będziemy utrzymywali.

„Zwierciadło“ załączymy do przyszłego numeru.

Pielgrzymka polska do Werl

odbędzie się dnia 27-go czerwca br.

O liczny udział i wzorowe zachowanie się przy pielgrzymce uprasza

O. Korneliusz.

Towarzystwo św. Czesława w Bulmke
 podaje do wiadomości swym członkom, iż posiedzenie odbędzie się 27 bm. o godzinie 1 po południu, gdyż bierzemy udział w zabawach towarzystwa św. Wojciecha w Röhlinghausen i św. Stanisława w Schalke. Członkowie winni się stawiać w czapkach i oznakach towarzyskich. Nadmieniam zarazem, iż dnia 29-go b. m. w uroczystość św. Piotra i Pawła zbiorą się członkowie w lokalu posiedzeń u p. Reik o godzinie wpół do 3, gdyż bierzemy udział w rocznicy Towarzystwa św. Jana Chrzciciela w Ueckendorf z chorągwią, członkowie od chorągwi z paraszami. Członkowie w czapkach i oznakach. O jak najliczniejszy udział dnia 27-go w posiedzeniu uprasza się, ponieważ mamy dość do załatwienia.
Zarząd.

Towarzystwo błog. Bronisławy w Wiemelhausen
 oznajmia swym członkom, iż zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 27 czerwca zaraz po nabożeństwie o godz. 11½, a nie po południu. O liczny udział uprasza
Zarząd.

Szanownym Rodakom z Bottropu i okolicy
 donosimy niniejszem, iż w niedzielę dnia 27-go b. m. o godz. 4½ po południu odbędzie na sali pana **Ottomana Trogemanna** (dawniej Fr. Triffterer) przy ulicy Hauptstrasse nr. 25

zgromadzenie
 w celu założenia polsko-katolickiego Towarzystwa, na które uprzejmie zapraszamy.
 Jan Króliczek, Jan Paprotny, Paweł Moczala, Paweł Grobelny, Karól Uliarczyk, Fr. Gardyan, Stefan Siwczyk, Jan Wieczorek, Walenty Okoń, Jan Grabiec, Józef Grobelny, Jan Gardyan, Jan Szczepny, Jan Tłoka, Szymon Waśkowiak, Józef Mazurek, Leop. Procek.

Gelsenkirchen-Neustadt.
 W parafii Gelsenkirchen-Neustadt przypada w uroczystość św. Piotra i Pawła **czterdziesto godzinne nabożeństwo**. Dla nas Polaków jest godzina przeznaczona od ósmej do dziewiątej godziny wieczorem. Pokażmy, żeśmy dzielnym narodem i stawmy się jak jeden mąż na godzinę dla nas Polaków przeznaczoną, a nie pozwólmy, aby w skutek naszej opieszałości powiedzieć mogli, że nie dbamy o sprawy religijne.
M. P.

Kochanemu Kumotrowi i Bratu
Leonowi Leciejewskiemu
 w Röhlinghausen,
 w dniu godnych Imienin 28 bm. składamy serdeczne życzenia.
 Jak te kwiaty w pięknej wiosnie, * Niech nadzieja w Was rośnie. * O czym serce Wasze marzy. * Bóg najwyższy Was obdarzy. * W Waszych zamiarach błogosławi. * Łaską Swoją wszystko sprawi. * Abyście dożyli od dziś roku * I mieli szczęście przy boku. * Zebyście dostali dobrą żonę. * A w niebie złotą koronę. * Jeszcze raz Wam kwiaty ściełem. * Tem Was pewno rozweselię. * Ze Wam jawnie oznajmuję * I po trzykroć wykrzykuję: Niech żyje! aż całe Röhlinghausen zadrży.
A. M., M. P.

Teraz jest czas!
Zupełna wyprzedaż
„Welthauzie“
 rozpoczęła się, a wielkie zapasy wszelkich ubrań dla mężczyzn i chłopców wyprzedaje się
po każdej możliwej cenie.
 Ubrania dla mężczyzn od 7 marek pocz.
 Ubrania dla mężczyzn od 12 marek pocz.
 Ubrania dla mężczyzn od 18 marek pocz.
 Ubrania dla mężczyzn od 25 marek pocz.
 Ubrania dla mężczyzn za 35 marek.
 Spodnie dla mężczyzn od 1,50 do 12 mr.
 Ubrania dla chłopców od 5 do 15 mr.
 Zakięty dla mężczyzn od 5 do 20 marek.
 Kamizelki dla mężczyzn od 1,50 do 4 mr.
 Ubrania dla chłopców od 1,75 do 15 mr.
Bardzo piękne ubrania
 równe każdej robocie podług miary, także bajecznie tanio.
 Taka sposobność, aby tylko dobre, rzetelne ubrania po cenach bajecznie tanich zakupić można, nie nadarzy się nigdy.
 Niech więc każdy zaspokoi swe potrzeby na długi czas.
„Welthaus“
 Karol Spengler.
 Bochum, Friedrichstr. 3., I-sze piętro.

Szanownemu Panu
Janowi Przymusowi
 sekretarzowi Tow. św. Barbary w Wolsdorf
 w dniu godnych Imienin składam serdeczne życzenia.
 Jak te kwiaty w pięknej wiosnie * Niech nadzieja w Tobie rośnie, * O czym serce Twoje marzy, * Bóg najwyższy cię obdarzy * W twych zamiarach błogosławi * Łaską swoją wszystko sprawi. * Abyś dożył długich lat * I bez troski patrząc w świat, * Żył szczęśliwie był syt chleba, * I zapracował na względ nieba. * Jeszcze raz ci kwiaty ściełem * Tem cię pewno rozweselię. * Ze ci jawno oznajmujemy * I po trzykroć wykrzykujemy: Wiwat, niech żyje Jan Przymus! Tęgo życzą
 P. St. Betowski.

Baczność!
Kawa! Kawa!
 Polecam dobrej jakości kawę paloną, jasną i czarną, po 0,90 m., 1,00, 1,10, 1,20, 1,30, 1,40, 1,50, 1,55, 1,60, 1,70 m. Zwracam przytem szczególną uwagę na ulubioną kawę perłową po 1,40, 1,60 m. za funt. Wysłałam franko od 5 funtów począwszy.
Ludwik Jakubowski,
 Haltern (Westfalia).

Zdolnych sprzedawaczy
 przy wielkiej prowizji, poszukuje
Aug. Göricke, Bochum.
 Skład maszyn do szycia, robienia pończoch i welocypedów.

L. Brand,
 zegarmistrz
Oberhausen, Bottrop
 Marktstr. 19. przy rynku, poleca swój wielki skład lepszych zegarków kieszonkowych, srebrnych i metalowych, jak też regulatorów i budzików po bardzo tanich cenach i pod kilkoletnią gwarancją.
Reparacje wykonuję jak najlepiej, tanio i prędko również pod gwarancją.

Skład piwa
 ałożyłem z dniem 1 kwietnia i ofiaruję bardzo dobre piwo dortmundzkie, trzy rodzaje po zwykłych cenach. Proszę szan. Rodaków o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa. Nadmieniam, iż piwo rozwożę własną formanką, więc na życzenie każdą ilość piwa w dom dostawić mogę.

Teodor Krzeszewski,
Bochum, Hernerstr. 101.
 Szanownym Rodakom polecam moje znakomite towary, jako też prawdziwą tutejszą **śloninę**, **polską kiełbasę**, zawsze świeże jaja, cygara, tabakę, papierosy td. Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Mateusz Graniczny
w Bruchu, przy poczie.
Polską kiełbasę,
 Kiszkę wątrobianą,
 Kiszkę bułkową,
 Kiszkę t. zw. „Bratwurst“
 Kiszkę czosnkową
 codziennie świeży towar, poleca
Fr. Sommerkamp
 rzeźnia świn
Herne, Bahnhofstr. 90.

Poszukuję zaraz do mego składu towarów kolonialnych, tłuszczowych i krótkich
katolickiej uczennicy,
 nie niżej lat 15. Powinna ona znać język polski i niemiecki. Zgłoszenie pisane własnoręcznie należy przesyłać na ręce
Fryd. Ahlemeier,
Merxloh-Aldenrade (Rhld.)

Dziwne podróże i przygody Obierzyświata.
 na lądzie i na morzu, na księżycu i wewnątrz ziemi. Zabawne opowiadanie. Cena z przes. 60 fen.

Osiedliłem się w Gelsenkirchen jako
lekarz
 i mieszkam przy placu
Kaiserplatz 3^I, obok dr. Robbers.
 Udzielam porady we wszystkich chorobach, szczególnie też w chorobach dziecięcych. Przyjmuję przed południem od godz. 9 do 11. po południu od 3 do 5, a w nagłych przypadkach każdego czasu.
Mówię także po polsku.
Wszeh nauk lekarskich doktor
C. A. Schramm.
 lekarz praktyczny, chirurg i akuszer.

Szan. Panom Janom
 członkom
Koła śpiewu „Fiolek“
 w Bruchu
 życzymy
w dniu ich Imienin
 zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa św.,
 a po śmierci nieba.
Nasi gorliwi członkowie niech żyją!
 Zarząd Koła śpiewu „Fiolek“ w Bruchn.

Szanownemu Panu
Janowi J...ch
 prezesowi Tow. św. Józefa w Ewing
 życzymy
w dniu godnych Imienin
 zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bózego i wszelkiej pomyślności, aby mu się dobrze powodziło. Po trzykroć: Niech żyje — Również zasylamy życzenia wszystkim Janom członkom Tow. św. Józefa w Ewing. Po trzykroć: niech żyją!
Sekretarz.

Szanownym Panom Janom
 członkom Tow. bł. Bronisławy w Wiemelhausen
 życzymy w dniu godnych Imienin zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa św. Po trzykroć wołamy: Niech żyją, niech żyją, niech żyją!
 W imieniu Towarzystwa W. Piotrowski.

Wszelkie
 ubrania dla mężczyzn i chłopców
 kupuje się najlepiej u
S. Lewin'a z Poznania
w Bochum, Bongardstr. 26.
 Proszę obejrzeć sobie ubrania w oknach wystawnych mego składu.
Polska usługa.

Dzieje Polski
 z najnowszych czasów treściwie opowiedziane przez Maryana z nad Dniepru. Wydanie ozdobione 80 obrazkami ważniejszych wypadków dziejowych, królów i sławnych mężów polskich. Cena za egz. nieoprawny 1,60 m. z przes. 1,90 m., z oprawą 2,50 m., z przes. 2,80 m.
 Adres: „Wiarus Polski“, Bochum.

Towarzystwo świętej Jadwigi w Gerthe obchodzi w niedzielę, dnia 25 lipca br. w sali p. Sökelanda, przy kościele Lothringen **uroczystość poświęcenia chorągwi**, połączone z koncertem i teatrem pt. „Obrona Wiednia.“ Przyjmowanie zaproszonych Tow. o godz. wpół 3, następnie pochód do kościoła na nabożeństwo. Wstęp dla członków Tow. 30 fen., dla nieczłonków przed czasem 50 fen., przy kasie 75 fen., niewiasty mają wstęp wolny. Zapraszamy jak najuprzejmiej wszystkie zaproszone Tow., oraz i te, które zaproszeń nie otrzymały. O liczny udział członków i gości prosi **Zarząd.**

Towarzystwo św. Wacława w Linden nad Rubrą podaje do wiadomości swym członkom, iż w niedzielę dnia 27 czerwca jest **kwartalne zebranie** w sali wdowy p. Kulkmann o godz. wpół do 5-tej. Uprasza się zatem wszystkich członków, żeby się wszyscy stawili. — Zarząd winien się stawić po Mszy św. o godz. wpół do 12-tej na tej samej sali.

Podaje się też do wiadomości Rodakom i Rodaczkom w Linden i Dahlhausen, iż w każdą niedzielę po południu o 4-tej godz. są **niezspory z polskim śpiewem**, prosimy więc, ażeby się licznie Rodacy zgromadzali. **Zarząd.**

Towarzystwo świętej Barbary w Bochum prosi pp. Prezesów Towarzystw, które miały brać udział w procesji Bożego Ciała, aby się w przyszłą niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 1/2 12 w poł. stawili do lokalu naszego Tow. u p. Gallanda, w celu pomówienia o tej sprawie. **Jan Madejka.**

Towarzystwo św. Jacka w Braubauerschaft podaje członkom do wiadomości, iż dnia 27 czerwca jest posiedzenie miesięczne i wpis nowych członków o godz. 4-tej po poł. Z powodu srebrnego wesela honorowego członka p. Lindego jest wolne piwo na zebraniu dla członków. Członkowie winni się stawić jak najliczniej w czapkach i oznakach tow., gdyż po zebraniu jest wymarsz z chorągwią do Schalke. O liczny udział prosi **Zarząd.**

Koło śpiewaków polskich „Halka“ w Bochum

obchodzi w niedzielę, dnia 27-go czerwca br. **2-gą rocznicę swego istnienia** z udziałem wszystkich Kółek śpiewackich z Westfalii.

Uroczystość odbędzie się w sali teatru miejskiego (Stadttheater), przy ul. Rottstr.

Porządek uroczystości: Początek o 4-tej godzinie po południu. Powitanie towarzystw i gości. Popis poszczególnych Towarzystw w śpiewie na 4 głosy. Śpiew ogólny. Rozdanie nagród za dobry śpiew. W końcu zabawa połączona z tańcem. Członkowie kółek śpiewackich płać wstępnego 60 fen. Członkowie katolicko-polskich Towarzystw płać przy kasie także 60 fen., tak samo jak członkowie Kółek śpiewu, powinni jednak umieć się wylegitymować, iż są członkami. Nieczłonkowie przed czasem 60 fen., przy kasie 75 fen. do godziny 8. Od godz. 6 płać nieczłonkowie wstępnego 1 mr. Wszystkie Koła śpiewu, zarówno czy dostały zaproszenia, czy nie, będą mile widziane. O liczny udział członków Towarzystw i gości uprasza **Zarząd.**

Towarzystwo św. Walentego w Bickern bierze udział w rocznicy poświęcenia chorągwi Towarzystwa św. Wojciecha w Röhlingshausen t. j. w niedzielę 27 czerwca. Z tego powodu **miesięczne posiedzenie** odbędzie się już o godz. 2 po poł., na którą członkowie winni punktualnie stawić się w czapkach i oznakach Towarzystwa, gdyż po ukończeniu spraw wymarsz do Röhlingshausen. Zwracamy również szanownym Rodakom uwagę, iż w dzień św. apostołów Piotra i Pawła obchodzi Tow. **siódmą rocznicę** istnienia swego na sali p. Schemana. Program zabawy następujący: Od godz. wpół do 3 do 4 przyjmowanie zaproszonych Tow. O godz. 4 wymarsz do kościoła. Po ukończeniu nabożeństwa rozpocznie się zabawa, połączona z koncertem, śpiewem i deklamacyami a wieczorem będzie teatr. Wszystkie zaproszone Tow. mają wstęp wolny. Nieczłonkowie płać 50 fen. Członkom Tow. św. Walentego zwracamy uwagę, ażeby się stawili licznie i punktualnie w czapkach i oznakach Tow. **Zarząd.**

Towarzystwo św. Wojciecha w Röhlingshausen obchodzi **13 rocznicę** swego istnienia w niedzielę 27 czerwca br., na którą szanownych Członków i Rodaków uprzejmie zapraszamy. Członkowie powinni się stawić o 3 godz., gdyż odbędzie się miesięczna wpłata. O 4 rozpocznie się koncert, potem mowy, deklamacje, teatr. Wstępne dla członków 25 fen., dla nieczłonków 50 fen., niewiasty mają wstęp wolny. O liczny udział prosi **Zarząd.**

Towarzystwo św. Jana Chrzciciela w Ueckendorf podaje do wiadomości swym członkom i wszystkim Rodakom, iż w święto Piotra i Pawła dnia 29 czerwca br. obchodzi **9 rocznicę swego istnienia**. Szan. Tow., które odebrały listowne zaproszenia i te, które ich nie odebrały dla braku adresów uprzejmie prosimy, aby się stawiły z chorągiewami o godz. 3 po poł., gdyż punktualnie o w pół 4 będzie wymarsz z muzyką polską do kościoła na polskie nabożeństwo z kazaniem. Po nabożeństwie odbędzie się zabawa połączona z koncertem, śpiewem, deklamacyami i teatrem pt. „Dwóch głuchych.“ Wstępne dla członków Tow. wynosi 30 fen., dla gości 50 fen. Zabawa odbędzie się w lokalu wdowy Seeres, przy ul. Heinrichstr. 17. O jak najliczniejszy udział w nabożeństwie jako i w zabawie wszystkich Rodaków z okolicy Ueckendorf prosi **Zarząd.**

Towarzystwo św. Stanisława w Schalke obchodzi dnia 27 czerwca, **piątą rocznicę poświęcenia chorągwi**. O godzinie 3 zgromadzenie się Tow. w lokalu tak zwanym „Vereinskapelle.“ O godz. 1/2 4 wymarsz Tow. do kościoła na nabożeństwo, które odprawi Wiel. ks. Drescher z Ueckendorfu. Podczas nabożeństwa będzie poświęcony obraz św. Stanisława i zarazem figura Matki Boskiej. O godzinie 8 odbędzie się teatr pt. „Sąsiedzi przed sądem.“ Szanowne Towarzystwa, które otrzymały zaproszenia, prosimy punktualnie się stawić z chorągiewami, Szanowną publiczność z okolicy Schalke, Gelsenkirchen i Braubauerschaft prosimy, aby raczyła nas odwiedzić. Wszystkich Rodaków o liczny udział serdecznie prosi **Zarząd.**

Koło śpiewu „Gwiazda Jedności“ w Zach. Braubauerschaft podaje swym członkom do wiadomości, iż dnia 27 czerwca odbędzie się miesięczne posiedzenie o godz. 1/2 4 po południu na sali p. J. Plawer. O liczne zebranie się członków i nieczłonków uprasza **Zarząd.**

Szanownemu Panu **Piotrowi Szulcowi** członkowi Koła śpiewu „Gwiazda Jedności“ w Zach. Braubauerschaft życzymy w dniu godnych Imienin (29 bm.) zdrowia szczęścia i błogosławieństwa św. Po trzykroć: niech żyje, aż całe Braubauerschaft zadzry! Tego życzy **Koło śpiewaków.**

Największy dom obuwia w Wattenscheid.

Bracia Alsberg.

Najlepsze i najtańsze źródło zakupna obuwia wszelkiego rodzaju.

Partyjny handel towarów G. Cibulski

Hochstrasse nr. 13. Bochum. Hochstrasse nr. 13.

Największy skład ubrań dla mężczyzn, kobiet i dzieci po bardzo tanich cenach.

Eleganckie wykonanie podług miary pod kierownictwem zdolnego przykrawacza.

Nadzwyczaj tanie ceny.

Rodzicom

usiłnie polecamy:

Podręcznik do domowej nauki

Religii św. rzymsko-katol.

Krótko. Czytanie. Łatwo.

Historia ś. Katechizm.

Dokładnie. Pieśni. Tanio.

Oprawna ta książeczka kosztuje tylko 50 fen., z przesyłką 10 fen. więcej.

Adres: „Wiarus Polski“, Bochum.

O obowiązku rodziców

wychowania swych dzieci po chrześcijańsku. Napisał ks. Marcin Makowski. Cena 50 fen., z przesyłką 55 fen.

Złota książeczka

dla dzieci i starszych, zawierająca piękne przykłady o czwartym przykazaniu Bożem, zebrane z dzieł starożytnych, z historii biblijnej i polskiej. Cena z oprawą 1,25 mr., z przes. 1,35 mr.

Żywot świętych:

Św. Teresy, św. Antoniego, św. Małgorzaty, św. Franciszka Ksawerego, św. Elżbiety, św. Katarzyny, św. Alojzego, św. Magdaleny, św. Michała, św. Anny, św. Józefa, św. Franciszka. Do każdego żywotiku dołączony jest obrazek kolorowy. Cena tylko 15 fen., z przes. 18 fen.

100 deklamacji

2 roczniki „Zwierzciada“ w mocnej oprawie) stosownych do wygłaszania na zebraniach i uroczystościach towarzystw. Cena 2,00 mr., z przes. 2,20 mr.

Dzielny ułan

z wojska polskiego w Hiszpanii. Cena 1 mr., z przes. 1,10 mr., za egzemplarz oprawny, cena 1,20 mr., z przes. 1,30 mr.

Praktyczna kucharka.

Przepisy praktyczne taniego przyrządzenia wszelkich potraw, mięsnych, sosów itd. Cena 75 fen., z przes. 85 fen.

Adresować prosimy krótko: „Wiarus Polski“, Bochum.

Towarzystwo świętego Pawła w Eicklu

obchodzi w uroczystość SS. apostołów Piotra i Pawła t. j. we wtorek, dnia 29 czerwca br. **10 rocznicę swego istnienia** na sali pana Keilmanna. Zaproszone Towarzystwa, oraz te, które zaproszenia nie odebrały z powodu braku adresów, prosimy przybyć z chorągiewami i pałaszami. Członkowie naszego Towarzystwa przyjmować będą przybywających na dworcu w Wanne i zaprowadzą ich na salę. Program zabawy: Od godz. 2 przyjmowanie Towarzystw i Gości. O godz. 4 nabożeństwo polskie w kościele. Po nabożeństwie odbędzie się na sali dalsza zabawa połączona z koncertem, przemowami, śpiewami i deklamacyami. Wieczorem odegrany zostanie teatr pod tytułem „Proces sąsiadów“, w trzech odsłonach; występować będzie 13 osób. Wstęp dla członków Tow. 25 fen., dla nieczłonków przed czasem 50 fen., przy kasie 75 fen. **Zarząd.**

Tow. św. Barbary odnoga „Wiara“ w Wolsdorf

urządza **latową zabawę** dnia 4-go lipca. Pochód będzie o godz. 3-ciej po poł. z Tekenbergu do Frellstei na salę gościnny p. Ruschigo. Tam będzie: 1) powitanie gości i delegatów, 2) taniec i deklamacje, 3) teatr amatorski pod tyt.: „Kulturnik“. Zapraszamy wszystkie bliskie Towarzystwa. **Zarząd.**

Koło śpiewaków polskich „Harmonia“ w Rothhausen

podaje do wiadomości, iż w niedzielę dnia 27-go czerwca odbędzie się **walne zebranie** o godz. 4 po poł. u p. Kiebe, Schönebeckerstr. Zarazem proszę szan. członków, ażeby każdy przyniósł ze sobą książkę od śpiewu. O liczny udział uprasza **Zarząd.**

Towarzystwo świętego Józefa w Horsthausen

donosi swym członkom, Rodakom i Rodaczkom w Horsthausen, iż **kto ma chęć z naszym towarzystwem brać udział w polskiej pielgrzymce do Werl w niedzielę dnia 27 bm.** powinien się stawić w niedzielę rano na sali p. Lobeka o godz. 1/2 6, najpóźniej punkt o 6-tej. Bilety może każdy dostać, a kosztują po 2,40 mr. O liczny udział uprasza **Jan Michalski, prezes.**

Towarzystwo św. Szczepana w Zach. Braubauerschaft

podaje swym członkom do wiadomości, iż w niedzielę dnia 27 czerwca punktualnie o godz. 2 po poł. odbędzie się miesięczne posiedzenie, Zarazem uprasza się szan. członków, ażeby raczyli się stawić w czapkach i oznakach tow., ponieważ zaraz po posiedzeniu bierzemy udział z chorągwią w rocznicy Tow. św. Stanisława w Schalke. O jak najliczniejszy udział prosi **Zarząd.**

Towarzystwo św. Alojzego w Weitmar

donosi swym członkom, iż w niedzielę dnia 27-go czerwca odbędzie się **kwartalne walne zebranie** na sali p. Beckra, przy katol. kościele. Po zebraniu **uroczystość Patrona naszego towarzystwa.** Członkowie obcych towarzystw i goście mile widziani. Wstęp wolny. **Zarząd.**

Tow. polsko-katolickie „Jedność“ w Röhlingshausen

W niedzielę, dnia 27 czerwca b. r. o 4 po południu odbędzie się **walne zebranie** w lokalu p. Fritz Peter. Porządek obrad: 1) sprawozdanie z całego roku, 2) wpłata miesięczna, 3) obór nowego zarządu, 4) przyjmowanie nowych członków, 5) wnioski. — Goście mile widziani. O liczny udział członków uprasza **Zarząd.**

Towarzystwo św. Jana Ewangelisty w Witten

oznajmia wszystkim członkom i nieczłonkom, którzy biorą w przyszłą niedzielę, dnia 27 b. m. udział w pielgrzymce do Werl, iż odjeżdżamy z Witten rano o godzinie 7 minut 38. Bilety z Dortmund do Werl będą rozdane na kolei. Uprasza się wszystkich o wczesne stawienie się. Członkowie winni się stawić z oznaczkami. Chorążych uprasza się, aby się stawili o wpół do 7-mej na salę posiedzeń po chorągiew. O liczny udział w pielgrzymce uprasza **Zarząd.**

Towarzystwo pod op. Serca Jezusowego w Hamme

podaje swym członkom do wiadomości, iż w święto Piotra i Pawła bierze udział w rocznicy w Ueckendorf. Uprasza się członków o godzinie wpół do 1 w czapkach i oznakach się stawić. O liczny udział prosi **Zarząd.**